

Repetities voor *Maïstiid* in Ryptsjerk. FOTO'S MARCEL VAN KAMMEN

Spaans drama in Fries maïs

Regisseur Hans van Buuren uit Ryptsjerk is fan van het werk van Federico García Lorca (1898 – 1936). Zo stond de wereldberoemde *Bloedbruiloft* van de Spaanse dichter en schrijver al een tijdje op zijn verlanglijstje. Samen met schrijver en dramaturg Bouke Oldenhof bewerkte hij het verhaal tot het iepenloftspul *Maïstiid*.

ELISABETH POST

Het is een warme en zonnige zaterdag in juli. Mooi weer om buiten op locatie te repeteren voor het iepenloftspul *Maïstiid*. Regisseur Hans van Buuren (1957) van WIG Producties uit Ryptsjerk is zichtbaar in zijn element. Hij zit op een tuinstoel, pet op en flesje water bij de hand. Voor hem spelen acteurs geconcentreerd enkele scènes.

Rond het speelveld staat maïs. Het gewas is zo'n 1 meter 80 hoog. Op 1 mei is het maïs op het weiland aan de rand van Ryptsjerk ingezaaid volgens het patroon zoals Van Buuren dat graag wilde. Bezoekers worden volgende week, als *Maïstiid* in première gaat, via paden langs de groene muren naar de tribune geleid. Het maïs is dan bovendien hoog genoeg, zodat het kan dienen als natuurlijk decor; spelers zullen er in opkomen en afgaan.

De regisseur hoopt dat het maïs een vervreemdend effect bij het *Maïstiid*-publiek oproept. „We willen de mensen meenemen in een andere werkelijkheid. De bezoeker treedt binnen in de wereld van de maïsmensen, waar tijd en locatie er niet meer toe doen. Het verhaal is dan wel op een waargebeurde geschiedenis gebaseerd, maar had zich overal kunnen afspelen”, zegt Van Buuren.

Maïstiid is een bewerking van Federico García Lorca's *Bloedbruiloft*. Het verhaal van de Spaanse dichter en schrijver gaat over families en vastomlijnde tradities. Garcia Lorca baseerde zijn verhaal op nieuwsberichten over twee mannen die in de buurt van elkaar op het platteland dood werden aangetroffen en een bruid die zich even verderop had verschanst. Aan de tragedie bleek een vete tussen families ten grondslag te liggen.

In *Maïstiid* snijdt schrijver en dramaturg Bouke Oldenhof een actueel thema aan: de strijd tussen biologisch boeren versus de reguliere landbouw. Maar ook in deze bewerking kent het verhaal geen gelukkig einde.

Twee jaar geleden benaderde Van Buuren Oldenhof met de vraag of hij Lorca's *Bloedbruiloft* wilde bewerken tot een iepenloftspul. Beiden blijken fan van Lorca's werk. Oldenhof is er in geslaagd, vindt de regisseur, om dicht bij het werk van de Spaanse schrijver te blijven. „De poëzie van Lorca is overeind gebleven.”

Maïstiid is een gemeenschapsproject, benadrukt Van Buuren. Professionele spelers staan samen met amateurs uit de omgeving op het toneel. Een van de hoofdrollen, die van de bruid, wordt vertolkt door Jessica Kingsbergen (23) uit Ryptsjerk. Ze volgt de opleiding secretariële dienstverlening en heeft als hobby's kickboksen en toneelspelen. De rol waarvoor ze auditie heeft gedaan is pittig. „Mar ik bin bliid dat wy it hjir spylje kinne. It is in gouden plakje. Boppedat, koroana is efkes fier fuort

at wy hjir mei ús allen repetearje.”

Het is een pittige rol, maar de regisseur haalt het beste in mensen naar boven, vindt ze. „Hy hâldt in spiegel foar, soms konfrontearjend, mar spilest der wol better troch.” Van Buuren over de spelers: „Het zijn leergierige mensen. Ze pikken het allemaal makkelijk op.”

Van Buuren is dan ook een tevreden mens. Toch is er één puntje van zorg: lukt het om de paarden op tijd voor de voorstelling te dresserren? Op enig moment moeten twee paarden tussen het maïs door op het publiek komen afstormen. „Dy fan my wol net sa goed”, zegt Jitze Grijpstra, die de rol van minnaar Felix speelt. Hij volgt al een tijdje paardrijles in een omheinde rijbak. Het dier vindt de groene maïsmuren te spannend. Van Buuren: „Het zou fantastisch zijn als die paarden in vliegende galop richting tribune willen gaan.” En zo niet? „Dan gaan we over op plan B en zetten we crossmotoren in. Maar dat is niet hetzelfde.”

Iepenloftspul *Maïstiid* – Ryptsjerk, 3 (première), 4, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 17 en 18 september (alles is uitverkocht)

